

17.4.2024

A9-0285/ 001-001

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY 001-001

které předložil Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

Zpráva

Malin Björk, Eugenia Rodríguez Palop

A9-0285/2023

Změna směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí

Návrh směrnice (COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD))

Pozměňovací návrh 1

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY EVROPSKÉHO PARLAMENTU*

k návrhu Komise

2022/0426(COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 82 odst. 2 a čl. 83 odst. 1 této smlouvy,

* Pozměňovací návrhy: nový text či pozměněné znění je označeno tučnou kurzivou; vypuštění textu je označeno symbolem █ .

s ohledem na návrh Evropské komise,
po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,
[s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,
s ohledem na stanovisko Výboru regionů²⁷,]

v souladu s řádným legislativním postupem, vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Obchodování s lidmi je závažný trestný čin, který je často páchan v rámci organizované trestné činnosti, představuje hrubé porušení základních práv a je výslovně zakázán Listinou základních práv Evropské unie. Prevence obchodování s lidmi a boj proti němu, **dodržování, ochrana a prosazování práv všech obětí obchodování s lidmi a podpora těchto obětí bez ohledu na jejich zemi původu zůstává prioritou Unie a právní povinností členských států.**
- (1a) **Obchodování s lidmi má různé základní příčiny. Mezi hlavní faktory, které přispívají k tomu, že jsou osoby, zejména ženy, děti a členové marginalizovaných skupin, zranitelné vůči obchodování s lidmi a vykořisťování, patří chudoba, konflikty, nerovnost, genderově podmíněné násilí, absence reálných pracovních příležitostí nebo sociální podpory, humanitární krize a diskriminace.**
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU² představuje hlavní právní nástroj Unie, pokud jde o prevenci obchodování s lidmi, boj proti němu a ochranu obětí této trestné činnosti. Uvedená směrnice stanoví komplexní rámec pro boj proti obchodování s lidmi stanovením minimálních pravidel, která se týkají definice trestných činů a sankcí. Zahrnuje rovněž společná ustanovení na posílení **pomoci obětem**, prevence a ochrany **všech** obětí s ohledem na hledisko **pohlaví, zdravotního postižení a dětí, a zejména k potřebám dětí bez doprovodu a dětí bez rodičovské péče.**
- (2a) **Je rovněž potřebné zaujmout meziodvětvový přístup ke všem opatřením, jejichž cílem je předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu, jakož i k pomoci, podpoře a ochraně obětí, přičemž je třeba zohledňovat jejich specifické potřeby.**
- (3) Strategie EU pro boj proti obchodování s lidmi 2021–2025³ stanoví politickou reakci uplatňující multidisciplinární a komplexní přístup od prevence přes ochranu obětí až po stíhání a odsouzení obchodníků s lidmi. Zahrnuje řadu opatření, která mají být provedena se silným zapojením organizací občanské společnosti. K řešení vyvíjejících se trendů v oblasti obchodování s lidmi, jakož i nedostatků zjištěných Komisí, **odborníky a organizacemi občanské společnosti, které v dané oblasti působí**, a k dalšímu zintenzivnění úsilí v boji proti této trestné činnosti je nicméně nezbytné

¹ Úř. věst. C ,
, s. .²⁷
Úř.
věst. , s. .

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV, [Úř. věst. L 101](#), 15.4.2011, s. 1.

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o strategii EU pro boj proti obchodování s lidmi 2021–2025, [COM\(2021\)0171 final](#) ze dne 14. dubna 2021.

změnit směrnici 2011/36/EU. Zjištěné hrozby a trendy, které vyžadují přijetí nových pravidel, se týkají zejména způsobu práce obchodníků s lidmi, včetně páchaní nebo usnadňování trestných činů týkajících se obchodování s lidmi prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Zjištěné nedostatky trestněprávní reakce, které vyžadují přizpůsobení právního rámce, se týkají trestných činů obchodování s lidmi spáchaných v zájmu právnických osob, systému shromažďování údajů, **spolupráce členských států a jejich koordinace i** vnitrostátních systémů zaměřených na včasnou detekci a identifikaci obětí obchodování s lidmi a **specializovanou pomoc a podporu těmto obětem.**

- (4) S cílem řešit neustálý nárůst závažnosti a počtu trestných činů týkajících se obchodování s lidmi pro jiné účely než sexuální nebo pracovní vykořisťování je nezbytné do forem vykořisťování výslovně uvedených ve směrnici zahrnout nucené sňatky, nezákonná osvojení, **náhradní mateřství za účelem reprodukčního vykořisťování a vykořisťování dětí v ústavních a uzavřených zařízeních** a zajistit, aby se členské státy v rámci svých vnitrostátních právních systémů zaměřovaly na co nejširší škálu forem vykořisťování, jestliže naplňují skutkovou podstatu obchodování s lidmi.

Děti jsou navíc považovány za jednu z nejzranitelnějších skupin, na které se organizované zločinecké skupiny zapojené do obchodování s lidmi zaměřují. Tyto děti jsou často zneužívány zločineckými skupinami tak, že jsou najímány do organizovaných zločineckých skupin za účelem pozdějšího páchaní trestné činnosti. V zájmu řešení tohoto rostoucího jevu je nezbytné, aby členské státy zajistily, že nábor dětí ke spáchaní trestné činnosti nebo účasti na ní bude považován za formu vykořisťování ve smyslu této směrnice.

- (4a) **Děti umístěné v ústavních a uzavřených zařízeních jsou skupinou, která je vůči obchodování s lidmi obzvláště zranitelná. Mohou být umístěny nebo drženy v těchto institucích za účelem vykořisťování a zisku nebo obchodování s nimi během jejich pobytu a po něm. Tato zranitelnost přetrvává i tehdy, když tyto instituce opustí po dosažení dospělosti.**
- (4b) **Aby členské státy dostály své primární odpovědnosti za dodržování, ochranu a podporu práv všech obchodovaných osob bez ohledu na jejich zemi původu, měly by zajistit, aby do jejich vnitrostátních právních předpisů byly začleněny standardy náležité péče spolu se zásadou odpovědnosti státu, která potvrzuje ústřední postavení obětí jako nositelů práv. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby jejich vnitrostátní rámce pro prevenci obchodování s lidmi a boj proti němu přispívaly k odstranění všech forem diskriminace na základě pohlaví, genderu, rasy nebo etnického původu, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace, genderové identity, vyjádření pohlavní identity a pohlavních znaků nebo kombinace těchto důvodů. Členské státy by měly zajistit, aby jejich vnitrostátní rámce byly prováděny způsobem, který nebude mít negativní dopad na oběti.**

- (5) Rostoucí počet trestných činů týkajících se obchodování s lidmi je páchan nebo usnadňován prostřednictvím informačních nebo komunikačních technologií, **což vede k prudkému růstu počtu obětí vykořisťovaných on-line. Online rozměr se stal významnou součástí obchodování s lidmi, neboť obchodníci s lidmi využívají internet a sociální média mimo jiné jako metodu k vytváření rozsáhlých sítí obchodování s lidmi, komunikaci s dalšími obchodníky s lidmi, k náboru, inzertování nebo vykořisťování obětí, výkonu kontroly a organizaci přepravy a ubytování.** Internet a sociální média se také používají k distribuci materiálů týkajících se

vykořisťování. *Je proto důležité, aby se právní rámec ve všech fázích od prevence až po stíhání výslovně zabýval online rozměrem obchodování s lidmi a souvislostí mezi online a offline rozměrem trestné činnosti. V boji proti obchodování s lidmi na internetu je třeba plně využívat stávající nástroje, jako je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065¹.*

- (6) S cílem posílit reakci trestního soudnictví na trestné činy týkající se obchodování s lidmi spáchané ve prospěch právnických osob a odrazovat od páčání těchto trestných činů je nezbytné posílit režim sankcí vůči právnickým osobám přiměřeným povinným přístupem. Nepovinný režim sankcí stanovený ve směrnici 2011/36/EU se proto nahrazuje povinným režimem sankcí použitelným v případě, že je právnická osoba odpovědná podle čl. 5 odstavců 1 a 2.
- (7) V boji proti obchodování s lidmi je třeba plně využívat stávajících nástrojů týkajících se zajištění a konfiskace výnosů z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady EU/XX/YY [*navrhovaná směrnice o vymáhání a konfiskaci majetku*]². Zajištěné a konfiskované nástroje použité ke spáchání trestných činů uvedených ve směrnici 2011/36/EU a výnosy z nich na pomoc obětem a jejich ochranu, mimo jiné prostřednictvím **přímého** odškodnění obětí **█**. *Pokud není možné použít zmrazené a konfiskované nástroje a výnosy na pomoc, podporu a ochranu pro oběti prostřednictvím přímého odškodnění, měly by být tyto nástroje a výnosy použity pro sociální účely, zejména jejich přidělením organizacím, které pomáhají obětem obchodování s lidmi. Zajištěný a konfiskovaný majetek by neměl být jediným zdrojem prostředků pro poskytování odškodnění, podpory nebo pomoci obětem. Členské státy by za tímto účelem měly zřídit vnitrostátní fond nebo podobný nástroj pro oběti obchodování s lidmi s cílem dále investovat do vyšetřování a stíhání případů obchodování s lidmi.*
- (7a) *V zájmu lepší koordinace všech orgánů zabývajících se obchodováním s lidmi a posílení vnitrostátních politických reakcí je nutné zřídit národní koordinátory pro boj proti obchodování s lidmi. Členské státy by měly zajistit, že těmto národním koordinátorům pro boj proti obchodování s lidmi budou přiděleny dostatečné zdroje, aby mohli účinně a přiměřeně plnit své úkoly.*
- (7b) *S ohledem na Stockholmský program a v zájmu vytvoření konsolidované strategie Unie v oblasti boje proti obchodování s lidmi, jejímž cílem je dále posilovat závazky a úsilí Unie a jejích členských států, pokud jde o prevenci tohoto jevu a boj proti němu, by členské státy měly, usnadňovat provádění úkolů koordinátora EU pro boj proti obchodování s lidmi, který koordinuje reakci EU na obchodování s lidmi a rozvíjí znalosti a poznatky o různých aspektech obchodování s lidmi, včetně výzkumu genderového rozměru a zvláštní zranitelnosti dětí, posilováním koordinace a soudržnosti a zamezením zdvojení úsilí mezi orgány a příslušnými agenturami Unie i mezi členskými státy a mezinárodními subjekty a přispěním k rozvíjení stávajících nebo nových politik a strategií Unie, které mají význam pro boj proti obchodování s lidmi, nebo informováním orgánů Unie.*

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).

² COM(2022)0245.

- (8) S cílem posílit vnitrostátní **schopnost prevence a schopnost odhalovat** a identifikovat oběti v rané fázi a odkázat je na vhodné služby ochrany, pomoci a podpory je nezbytné zavést prostřednictvím právních a správních předpisů národní referenční mechanismy v členských státech. Zavedení formálních vnitrostátních referenčních mechanismů pro předávání obětí a jmenování vnitrostátních kontaktních míst **pro různé formy obchodování s lidmi** jsou nezbytnými opatřeními k posílení přeshraniční spolupráce **a k zajištění včasného odhalení, identifikace, pomoci a podpory obětí prostřednictvím koordinace mezi příslušnými orgány a příslušnými podpůrnými organizacemi. Při práci s dětskými oběťmi, zejména dívkami, by měly mechanismy poskytovat podporu způsobem, který je zvláště přizpůsoben jejich zvláštním potřebám, jak je uvedeno této směrnicí.**
- (8a) **S cílem posílit vnitrostátní kapacity v oblasti odhalování, identifikace a předávání obětí by členské státy měly rovněž vypracovat vnitrostátní akční plány pro boj proti obchodování s lidmi. Tyto plány by měly pravidelně přezkoumávat a aktualizovat. Národní akční plány by měly obsahovat komplexní opatření, včetně opatření v oblasti prevence, monitorování, shromažďování údajů, koordinace a náležitě péče s cílem zabránit opětovnému obchodování s lidmi. Členské státy by měly tyto plány vypracovávat a aktualizovat po konzultaci s organizacemi občanské společnosti.**
- (8b) **Pomoc, podpora a ochrana pro oběti obchodování s lidmi by neměly být podmíněny jejich spoluprací při vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení v případě trestných činů souvisejících s jejich postavením obětí obchodování s lidmi ani úspěchem těchto řízení. Oběti obchodování s lidmi by neměly být zadržovány, obžalovávány nebo stíhány za nesrovnalosti při vstupu do členského státu nebo pobytu v něm nebo za svou účast na nezákonné činnosti a neměly by být vyloučeny z poskytování pomoci, podpory a ochrany z důvodu jejich rozhodnutí nespolupracovat s orgány pověřenými vyšetřováním nebo stíháním.**
- (9) **Za účelem vypracování jednotné politické reakce k odstranění poptávky a dalšího posílení a harmonizace úsilí trestního soudnictví o snížení poptávky a nabídky ve všech členských státech je důležité kriminalizovat využívání služeb a aktů, které jsou předmětem vykořisťování a jsou poskytovány obětí trestného činu obchodování s lidmi. Zařazení tohoto jednání mezi trestné činy je součástí komplexního přístupu ke snižování poptávky, jehož cílem je řešit vysokou úroveň nabídky a poptávky, které podporují všechny formy vykořisťování, a odstranit současnou kulturu beztrestnosti. O trestný čin by se nemělo jednat v případě zákazníků, kteří nakupují výrobky vyrobené za vykořisťujících pracovních podmínek, neboť nejsou uživateli služby. Tato směrnice stanoví v tomto ohledu minimální právní rámec a členské státy mohou přijmout nebo zachovat přísnější trestní pravidla.**
- (9a) **Úsilí o kriminalizaci vědomého využívání služeb obětí obchodování s lidmi nevedlo ke snížení poptávky a země, které předpisy o této poptávce přijaly, ukázaly, že nejsou účinné. Aby se zabránilo vytvoření vysoké prahové hodnoty pro stíhání a nesplnění cíle směrnice, jímž je snížení poptávky, neměla by se trestní odpovědnost omezovat na využívání sexuálních služeb s vědomím, že daná osoba je obětí obchodování s lidmi.**
- (9b) **Aby se dosáhlo cíle odrazovat od poptávky, která podporuje obchodování s lidmi, je třeba kombinovat úsilí v oblasti trestního soudnictví s dalšími opatřeními. Tato opatření by měla zahrnovat informační a osvětové kampaně v centrech pro oběti, školení, včetně školení speciálně určených pro muže, vzdělávací aktivity na podporu**

rovnosti a boje proti sexistickým stereotypům, rasismu a genderově podmíněnému násilí, jakož i výzkum zaměřený na analýzu vztahu mezi situacemi zranitelnosti a vystavením rizikům obchodování s lidmi.

- (9c) *Osoby s jakýmkoli druhem postižení, zejména dívky se zdravotním postižením, jsou vystaveny zvýšenému riziku, že se stanou obětmi obchodování s lidmi. Pachatelé se na ně mohou konkrétně zaměřit zejména z důvodu jejich zvýšené zranitelnosti a překážek, kterým čelí při přístupu ke spravedlnosti. Vzhledem k tomu, že členské státy jsou smluvními stranami Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, měly by při poskytování podpůrných opatření těmto obětem zohlednit zvláštní potřeby obětí obchodování se zdravotním postižením a měly by zajistit, aby se jejich úředníkům dostalo odpovídající odborné přípravy, aby mohli obětem pomoci způsobem zohledňujícím zdravotní postižení. Členské státy by rovněž měly přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby se oběti obchodování se zdravotním postižením mohly účinně účastnit soudního řízení.*
- (9d) *S ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o právním postavení osob bez státní příslušnosti ze dne 28. září 1954 a Úmluvu Organizace spojených národů o omezení případů bezdomovectví ze dne 30. srpna 1961 (dále jen „Úmluvy OSN o osobách bez státní příslušnosti“) by členské státy měly zohlednit zvláštní potřeby osob bez státní příslušnosti, které jsou obětmi obchodování s lidmi, a přijmout nezbytná opatření s cílem zabránit tomu, aby oběti obchodování s lidmi ztratily státní příslušnost. Členské státy by rovněž měly přijmout nezbytná opatření ke zjištění totožnosti obětí obchodování s lidmi a k určení a potvrzení jejich občanství a statusu občanství.*
- (10) *Shromáždování přesných, spolehlivých, soudržných a anonymizovaných údajů rozčleněných alespoň podle pohlaví, pohlaví, rasového a etnického původu, věku, socioekonomického postavení, občanství, osob bez státní příslušnosti a srovnatelných ve všech členských státech, pokud možno podle vnitrostátního práva, jakož i včasné zveřejňování shromážděných údajů a statistik má zásadní význam pro zajištění plné znalosti o rozsahu obchodování s lidmi v Unii. Očekává se, že zavedení požadavku, aby členské státy ve spolupráci s příslušnými agenturami Unie každoročně shromažďovaly statistické údaje o obchodování s lidmi a podávaly o nich zprávy Komisi harmonizovaným způsobem, bude představovat významný krok k lepšímu obecnému pochopení tohoto jevu a k zajištění přijetí politik a strategií založených na údajích. Vzhledem k tomu, že je důležité mít aktuální statistické údaje k dispozici co nejdříve, je vhodné stanovit datum použitelnosti článku o shromáždování údajů na co nejbližší okamžik, kterým je vstup této směrnice v platnost.*
- (10a) *Všechny členské státy musí dodržovat zásadu nenavrácení, která zakazuje státům předávat nebo vyhošťovat osoby mimo jejich jurisdikci nebo účinnou kontrolu, pokud existují závažné důvody domnívat se, že by dané osobě po návratu hrozila nenapravitelná újma, včetně pronásledování, mučení, špatného zacházení nebo jiného závažného porušení lidských práv. Zásada nenavrácení zavazuje všechny členské státy v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie a Listinou základních práv Evropské unie.*
- (10b) *Členské státy by měly v azylovém řízení zohledňovat zvláštní zranitelnost obětí obchodování s lidmi, které potřebují mezinárodní ochranu, mimo jiné prostřednictvím zvláštních procesních záruk [a jejich případného vyloučení z řízení*

na hranicích na základě individuálního posouzení provedeného vnitrostátními orgány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) XX/YY [návrh nařízení o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU], a zvláštní potřeby při přijetí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) XX/YY [návrh směrnice, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu].

- (10c) *Členské státy by měly věnovat zvláštní pozornost s cílem zabránit tomu, že by oběti byly znovu převezeny do Unie v rámci obchodování s lidmi při provádění přemístění podle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU/XX/YY [navrhované nařízení o řízení azylu a migrace a o změně směrnice Rady 2003/109/ES, zejména tím, že by tyto oběti nebyly přemíst'ovány do země, kde se staly obětí obchodování s lidmi při prvním příjezdu nebo kde se nacházejí jeho pachatelé, čímž by byly více vystaveny riziku opětovného obchodování s lidmi a retraumatizace, aniž je dotčeno právo na rodinný život.*
- (10d) *Je důležité zabránit tomu, aby oběti musely volit mezi azylovým řízením a žádostí o povolení k pobytu podle směrnice Rady 2004/81/ES¹. Členské státy by měly zajistit doplňkovost těchto postupů.*
- (10e) *K obchodování s lidmi nedílně patří mimo jiné únosy, věznění, znásilnění, sexuální zotročování, nucená práce, odebírání orgánů, fyzické bití, hladovění a odpírání lékařské péče. Ty představují o závažné porušování lidských práv, což může představovat pronásledování. Obětím obchodování s lidmi by navíc mohlo hrozit pronásledování nebo jiné závažné porušování lidských práv, pokud by se vracely do své domovské země. Tyto osoby potřebují mezinárodní ochranu podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) XX/YY [Návrh směrnice o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany], mezinárodního práva v oblasti lidských práv nebo doplňkových forem ochrany podle regionálního a vnitrostátního práva.*
- (10f) *Nedostatek možností bezpečné a legální migrace, humanitární krize a obecná poptávka po levné a vykořisťovatelné pracovní síle, službách a činech, spolu s nedostatečnou právní ochranou, vystavují lidi značnému riziku vykořisťování a zneužívání a zvyšuje vystavení migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl obchodníkům s lidmi.*
- (10g) *Při provádění vnitrostátních opatření týkajících se boje proti obchodování s lidmi, zejména během procesu jejich identifikace, by členské státy měly vždy upřednostňovat přístup založený na ochraně základních práv obětí před stíháním.*
- (10h) *Pokud jsou oběti chráněny a je jim poskytována pomoc, je méně pravděpodobné riziko reviktimizace a opětovného obchodování s lidmi, a je pravděpodobné, že se po vybudování důvěry s podpůrnými službami a orgány budou ochotněji účastnit trestního řízení a svědčit proti obchodníkům s lidmi.*

¹ *Směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou obětmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví, a kteří spolupracují s příslušnými orgány (Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 19).*

- (10i) *V případě humanitárních krizí by členské státy měly začlenit do všech plánů reakce na mimořádné události opatření pro boj proti obchodování s lidmi. Tato opatření by měla být prováděna od počátku každé krize a měla by zahrnovat opatření na ochranu dětí.*
- (10j) *Členské státy by měly zajistit, aby dětským obětem byla poskytována psychologická, psychosociální, emocionální a vzdělávací podpora odpovídající jejich věku a vyspělosti. Podpora by se měla poskytovat také dětem, které se staly svědky obchodování s lidmi, nebo dětem, které v důsledku obchodování s lidmi přišly o rodičovskou péči.*
- (10k) *Členské státy by měly zajistit, aby byl dětským obětem obchodování s lidmi bez doprovodu ustanoven opatrovník, který by je zastupoval, pomáhal jim a jednal jejich jménem, aby byly zajištěny jejich nejlepší zájmy a obecné blaho. Jestliže má být v souladu s touto směrnicí ustanoven opatrovník nebo zástupce dítěte, může tyto funkce vykonávat tatáž fyzická osoba nebo právnická osoba, orgán či instituce.“*
- (11) Jelikož cílů této směrnice, tedy prevence obchodování s lidmi a boje proti němu a ochrany obětí této trestné činnosti, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu jejího rozsahu a účinku lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (12) Směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznané v Listině základních práv Evropské unie, zejména dodržování a ochranu lidské důstojnosti, zákaz otroctví, nucené práce a obchodování s lidmi, právo na **fyzickou a duševní** nedotknutelnost lidské osobnosti, zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu, právo na svobodu a bezpečnost, ochranu osobních údajů, svobodu projevu a informací, právo svobodné volby povolání a právo pracovat, rovnost žen a mužů, práva dítěte, práva osob se zdravotním postižením a zákaz dětské práce, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů. Cílem této směrnice je zejména zajistit plné dodržování těchto práv a zásad, které mají být odpovídajícím způsobem prováděny.
- (13) V souladu s články 1 a 2 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice není pro ně závazná ani použitelná. [Nebo] V souladu s článkem 3 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Irsko [dopisem ze dne ...] své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.
- (14) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

- (15) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech¹ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (15a) Při ochraně obětí obchodování s lidmi je třeba plně využívat stávajících nástrojů v oblasti práv obětí, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU².**
- (16) Směrnice 2011/36/EU by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,
PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2011/36/EU

Směrnice 2011/36/EU se mění takto:

- 1) *V článku 2 se odstavec 3 nahrazuje tímto:*

„3. Vykořisťování zahrnuje alespoň zneužívání prostituce jiných osob nebo jiné formy pohlavního vykořisťování, nucenou práci či služby, včetně žebření, otroctví či praktiky podobné otroctví, nevolnictví nebo využívání jiných osob k trestné činnosti či odebrání lidských orgánů, nucené sňatky, nezákonná osvojení, náhradní mateřství za účelem reprodukčního vykořisťování, zneužívání dětí v zařízeních institucionální péče nebo zařízeních uzavřeného typu nebo nábor dětí k tomu, aby páchaly trestnou činnost nebo se na ní podílely;“;

- 2) Vkládá se nový článek 2a, který zní:

„Článek 2a

Trestné činy týkající se obchodování s lidmi, které jsou páčány nebo usnadňovány prostřednictvím informačních nebo komunikačních technologií

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby úmyslné činy a prostředky uvedené v čl. 2 odst. 1 a vykořisťování ve smyslu čl. 2 odst. 3 zahrnovalo činy spáchané prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.“

- 2a) *Článek 4 se mění takto:*

- a) *odstavec 2 se nahrazuje tímto:*

„2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby bylo možné za trestné činy uvedené v článku 2 uložit sankce s horní hranicí trestu odnětí svobody ve výši nejméně

¹ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV, Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.

deseti let, pokud:

a) byl tento trestný čin spáchán na oběti, která byla obzvláště zranitelná, což v souvislosti s touto směrnicí zahrnuje alespoň důvody pro pobytový status, těhotenství, stav závislosti nebo stav fyzického, duševního, mentálního nebo smyslového postižení či strádání, a která žije v institucích, jako jsou domovy důchodců, dětské domovy, přijímací střediska, zajišťovací zařízení nebo ubytovací zařízení pro žadatele o azyl, jakož i na obětech, které jsou bez státní příslušnosti, a dětských obětech;

b) byl tento trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti¹;

c) tento trestný čin úmyslně nebo v důsledku hrubé nedbalosti ohrozil život oběti nebo způsobil její smrt;

d) byl tento trestný čin spáchán za užití hrubého násilí nebo jím byla oběť způsobena zvláště závažná fyzická nebo psychická újma;

da) byl tento trestný čin spáchán prostřednictvím informačních nebo komunikačních technologií vytvořením sexuálně explicitního obsahu, v němž je figuruje oběť obchodování s lidmi, včetně sdílení nebo vyhrožování sdílením tohoto obsahu nebo získáním ekonomických výhod z něj, a v důsledku něhož se oběť nachází v situaci vykořisťování či zranitelnosti nebo je v této situaci udržována a je jí způsobena závažná psychická újma;

db) byl trestný čin spáchán zapříčiněním toho, že oběť požila či zkonsumovala drogy, alkohol nebo jiné omamné látky nebo byla pod jejich vlivem; nebo

dc) byl jeho pachatel již v minulosti odsouzen za trestné činy stejné povahy“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby kromě trestů uvedených v odstavcích 1 a 2 bylo jednání a způsoby uvedené v čl. 2 odst. 1 a vykořisťování podle čl. 2 odst. 3 trestány pokutami úměrnými závažnosti a trvání újmy způsobené oběti obchodování s lidmi, jakož i finančnímu prospěchu získanému spácháním trestného činu.“;

2b) Článek 5 se mění takto:

a) v odstavci 1 se návěťi nahrazuje tímto:

„1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnické osoby mohly být činěny odpovědnými za trestné činy uvedené v člancích 2, 3 a čl. 18a odst. 1 spáchané v jejich prospěch osobou jednající samostatně nebo jako člen orgánu dané právnické osoby, která v rámci této právnické osoby působí ve vedoucím postavení na základě“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy rovněž zajistí, aby právnickou osobu bylo možno činit odpovědnou v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestných činů uvedených v člancích 2, 3 a čl. 18a odst. 1 ve prospěch této právnické osoby osobou jí podřízenou.“;

3) Články 6 a 7 se nahrazují tímto:

¹ Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42.

„Článek 6
Sankce vůči právníkům osobám

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnické osoby odpovědné podle čl. 5 odst. 1 nebo 2 podléhaly pokutám trestní nebo jiné povahy a případně těmto sankcím:
 - a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody, podporu nebo dotace;
 - b) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven použitých ke spáchání trestného činu.

ba) vyloučení z účasti na veřejných zakázkách;

bb) vrácení některých nebo všech veřejných výhod, podpory nebo dotací poskytovaných po dobu až 12 měsíců před spácháním trestného činu obchodování s lidmi;
2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnické osoby odpovědné podle čl. 5 odst. 1 nebo 2 za trestný čin s přitěžujícími okolnostmi uvedenými v čl. 4 odst. 2 případně podléhaly těmto sankcím:
 - a) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti;
 - b) uložení soudního dohledu;
 - c) likvidace rozhodnutím soudu.
3. Členské státy zajistí, aby sankce uvedené v odstavcích 1 a 2 byly účinné, přiměřené a odrazující.”

Článek 7
Zajištění a konfiskace

Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby jejich příslušné orgány byly v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady EU/XX/YY [navrhovaná směrnice o vymáhání a konfiskaci majetku]¹ oprávněny vysledovat, zajistit, spravovat a konfiskovat výnosy pocházející ze spáchání trestných činů uvedených v této směrnici a nástroje, které byly použity nebo byly určeny k použití pro spáchání takových trestných činů nebo k přispění k jejich spáchání.

„Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby zajištěné a konfiskované výnosy pocházející ze spáchání trestných činů uvedených v této směrnici nebo nástroje, které byly použity ke spáchání takových trestných činů nebo k přispění k jejich spáchání, byly přednostně použity na poskytování podpory, pomoci a ochrany obětem, a to i prostřednictvím přímého odškodnění obětí, a dále investují do vyšetřování a trestního stíhání případů obchodování s lidmi.“;

3a) Článek 8 nařízení se nahrazuje tímto:

„Nezahájení trestního stíhání obětí nebo neukládání trestů obětem

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, včetně trestněprávních ustanovení a procesních pokynů, aby zajistily, že oběti obchodování s lidmi nebudou činěny odpovědnými za neoprávněnost svého vstupu do členského státu nebo pobytu v něm nebo za účast na protiprávní činnosti, které byly přinuceny spáchat v přímém důsledku toho, že byly vystaveny jakémukoli jednání uvedenému v článku 2. V případě, že příslušné orgány nevyužily možnost nezahájení trestního stíhání obětí nebo neuložení trestu obětí, přijmou

¹ COM(2022)0245.

členské státy nezbytná opatření k zastavení jakéhokoli řízení proti oběti, k ukončení jakéhokoli omezení jejích práv, včetně zbavení osobní svobody, ke zrušení veškerých souvisejících trestů a k vymazání jejích záznamů z policejních a trestních rejstříků.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby nezahájení trestního stíhání oběti nebo neuložení trestu oběti nebyly podmíněny ochotou oběti spolupracovat při vyšetřování trestného činu, trestním stíhání nebo soudním řízením, aniž je dotčena směrnice 2004/81/ES nebo ustanovení vnitrostátních právních předpisů provádějících uvedenou směrnicí.

3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby jakékoli rozhodnutí týkající se nezahájení trestního stíhání obětí nebo neukládání trestů obětím bylo přijato poté, co příslušný případ posoudí vyškolení a kvalifikovaní pracovníci.

4. Členské státy zvýší informovanost a posílí kapacity v oblasti provádění vnitrostátních ustanovení přijatých podle tohoto článku mezi odborníky, kteří mohou přijít do styku s oběťmi, včetně donucovacích a soudních orgánů, právních zástupců, pracovníků správy hranic a inspektorů práce.

5. V případě dětí členské státy zakážou, aby byly jakýmkoli způsobem zbaveny svobody, stíhány nebo jim byly ukládány jakékoli tresty za jejich účast na protiprávní činnosti, kterou byly přinuceny spáchat v přímém důsledku toho, že se staly obětí jakéhokoli jednání uvedeného v článku 2.“;

3b) V článku 9 se odstavce 3 a 4 nahrazují tímto:

„3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osoby, útvary a služby odpovědné za vyšetřování nebo stíhání trestných činů podle článků 2 a 3 byly odpovídajícím způsobem vyškoleny, a k vytvoření specializovaných útvarů v rámci policejních orgánů a orgánů trestního stíhání.

4. Členské státy zajistí, aby odborníci, kteří mohou přijít do styku s oběťmi obchodování s lidmi, jako jsou donucovací orgány, zdravotnický personál, sociální služby, služby obecné i odborné podpory a soudní orgány, absolvovali odbornou přípravu založenou na faktických poznatcích a získali cílené informace na úrovni odpovídající jejich kontaktům s oběťmi, aby mohli odhalovat obchodování s lidmi, předcházet mu a řešit jej a zabránit reviktimizaci. Tato odborná příprava musí být rozvíjena v konzultaci se službami odborné podpory pro ženy a službami odborné podpory pro oběti obchodování s lidmi a musí být založena na lidských právech, musí být zaměřena na oběti, musí zohledňovat rovnost pohlaví, zdravotní postižení, jazykovou vybavenost a problematiku dětí a musí pracovat s poznatky o traumatech.

5. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osoby, útvary a služby odpovědné za vyšetřování nebo stíhání trestných činů podle článků 2, 2a a 3 měly k dispozici účinné prostředky vyšetřování, jako jsou například ty, které se používají v případech organizované trestné činnosti nebo jiné závažné trestné činnosti. Členské státy zajistí, aby opatření přijatá příslušnými orgány za účelem odhalování, prevence, vyšetřování a stíhání trestných činů uvedených v článku 2, 2a a 3 byla přiměřená spáchanému trestnému činu.“

4) článek 11 se nahrazuje tímto:

„Článek 11

Pomoc, podpora a ochrana pro oběti obchodování s lidmi

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby byla obětem poskytována pomoc, podpora a ochrana, a to v rámci přístupu zohledňujícího rovnost žen a mužů, zdravotní postižení a situaci dětí a na základě meziodvětvového přístupu. Členské státy zajistí, aby byla obětem poskytnuta pomoc, podpora a ochrana před zahájením trestního řízení, v jeho průběhu a po přiměřenou dobu po jeho skončení. Členské státy zajistí, aby oběti měly přístup k bezplatné pomoci v jazyce, kterému rozumí. 1a. Členské státy stanoví, zda jsou oběti obchodování s lidmi bez státní příslušnosti nebo zda jim hrozí ztráta státní příslušnosti, a přijmou nezbytná opatření k zajištění pomoci a podpory těmto obětem s přihlédnutím k jejich zvláštním potřebám ochrany.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby jakmile příslušné orgány získají informace o oprávněných důvodech nasvědčujících tomu, že se uvedená osoba mohla stát obětí jakéhokoliv z trestných činů podle článků 2 a 3, byla tato osoba považována za oběť a bylo s ní tak zacházeno. 3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby pomoc obětem a jejich podpora a ochrana nebyly podmíněny jejich ochotou spolupracovat při vyšetřování trestného činu, trestním stíhání nebo soudním řízením, aniž je dotčena směrnice 2004/81/ES nebo ustanovení vnitrostátních právních předpisů provádějících uvedenou směrnici.

4. Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby ve spolupráci s příslušnými podpůrnými organizacemi byly právními a správními předpisy vytvořeny národní referenční mechanismy, jejichž cílem je odhalit a rozpoznat oběti a poskytnout jim pomoc a podporu, a aby bylo jmenováno národní kontaktní místo pro zprostředkování služeb obětem. V procesu včasného odhalování a rozpoznávání obětí přijmou členské státy nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly do procesu zapojeny příslušné organizace občanské společnosti a další příslušné zúčastněné strany.

Členské státy zřídí národní referenční mechanismy s pravomocemi alespoň v těchto oblastech:

a) v souvislosti s odhalováním obětí, stanovení minimálních společných norem, přizpůsobení postupů různým formám vykořisťování, na které se vztahuje tato směrnice, a vytvoření pohotovostních plánů pro citlivá prostředí;

b) v souvislosti s identifikací obětí, podpora, koordinace a případně financování programů pro rozpoznání těchto obětí, jakož i rozvoj nástrojů pro posuzování rizik, a to i v případě humanitárních krizí;

c) v souvislosti s ochranou obětí, zavedení mechanismů pro harmonizaci pomoci těmto obětem a zavedení minimálních norem v přijímacích střediscích a programech, které obětem zprostředkovávají služby, pokud jde o chráněné bydlení nebo prostředky psychosociální podpory.

5. Opatření na pomoc obětem a jejich podporu uvedená v odstavcích 1, 1a a 2 jsou prováděna na konsenzuálním a informovaném základě a zahrnují dlouhodobou pomoc a zaručují přinejmenším takovou životní úroveň, která obětem zajistí životní minimum prostřednictvím opatření, jako je poskytování vhodného a bezpečného ubytování a finanční pomoci, zdrojů pro zlepšení jejich ekonomické a sociální situace prostřednictvím přístupu ke vzdělání a odborné přípravě a na trh práce, jakož i k nezbytné lékařské péči včetně psychologické pomoci, poradenství a informacím a v případě potřeby přístup k překladatelským a tlumočnickým službám.

5a. Členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem zajistit vytvoření specializovaní zařízení pro odhalené a identifikované oběti obchodování s lidmi, včetně žen, nezletilých osob bez

doprovodu a nezletilých osob odloučených od rodiny, a zajistit bezpečné ubytování v zařízeních chráněného bydlení; členské státy zajistí, aby byli v přijímacích zařízeních k dispozici pracovníci vyškolení v genderové problematice a aby byla poskytována odpovídající podpora a financování organizacím občanské společnosti, které s oběťmi pracují.

6. Informace uvedené v odstavci 5 v případě potřeby zahrnují informace o lhůtě na rozmyšlenou a pro návrat do běžného života podle směrnice 2004/81/ES, informace o možnosti poskytnutí mezinárodní ochrany podle směrnice Rady 2004/83/ES¹ a směrnice Rady 2005/85/ES² nebo podle jiných mezinárodních nástrojů či jiných obdobných vnitrostátních předpisů.

7. Opatření určená k zajištění pomoci, podpory a ochrany poskytované obětem musí být přizpůsobena typu obchodování s lidmi nebo vykořisťování, kterému byly oběti vystaveny, a potřebám dotčené oběti. Členské státy poskytují pomoc obětem se zvláštními potřebami, pokud tyto potřeby souvisejí zejména s jejich případným těhotenstvím, jejich zdravotním stavem, zdravotním postižením nebo závažnou formou psychologického, fyzického nebo sexuálního násilí, které byly vystaveny.“;

4a) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 11a

Oběti obchodování s lidmi, které potřebují mezinárodní ochranu

1. Členské státy zajistí dodržování zásady nenavracení a práva oběti požádat o mezinárodní ochranu nebo o rovnocenný vnitrostátní status, a to i v případě, že oběť dostává pomoc, podporu a ochranu podle článku 11 a bez ohledu na nesrovnalosti, pokud jde o neoprávněnost vstupu nebo pobytu na území členských států podle odstavce 3. Za tímto účelem úkoly národních referenčních mechanismů podle čl. 11 odst. 4 zahrnují úzkou spolupráci s vnitrostátními azylovými orgány a vytvoření protokolů pro zajištění pomoci, podpory a ochrany pro oběti obchodování s lidmi, které rovněž potřebují mezinárodní ochranu, přičemž se zohlední individuální situace oběti, včetně toho, zda oběť čelila diskriminaci na základě pohlaví, genderu, rasy nebo etnického původu, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace, genderové identity, genderového vyjádření a pohlavních znaků nebo na základě jejich kombinace.

Členské státy vyčlení odpovídající zdroje a přijmou nezbytná opatření k zajištění rychlého a přesného odhalování a identifikace obětí obchodování s lidmi a jejich odkazování na příslušné orgány, příslušné organizace občanské společnosti a další příslušné zúčastněné strany zapojené do identifikace, přijímání a zpracovávání případů nelegálních migrantů v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Oběti musí být o svém právu požádat o mezinárodní ochranu informovány v jazyce, kterému rozumí, a při nejbližší příležitosti.

3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby v případě oběti

¹ *Směrnice Rady 2004/83/EC¹ ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.)*

² *Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. L 326, 13.12.2005, s. 13).*

obchodování s lidmi, které potřebují mezinárodní ochranu, byla uplatňována zásada týkající se nezahájení trestního stíhání obětí nebo neukládání trestů obětem podle článku 8.

4. Členské státy zajistí doplňkovost mezi systémy mezinárodní ochrany a postupy na ochranu obětí obchodování s lidmi a jejich koordinaci. Současně musí být mezi orgány zapojenými do boje proti obchodování s lidmi a orgány odpovědnými za poskytování mezinárodní ochrany zavedeny vhodné a účinné referenční mechanismy.

5. Členské státy zajistí, aby posuzování žádostí o mezinárodní ochranu obětí obchodování s lidmi a posuzování důvodnosti žádosti nebylo dáváno do souvislosti s ochotou nebo schopností oběti spolupracovat s orgány při vyšetřování a trestním stíháním týkajícím se obchodování s lidmi, aniž je dotčena směrnice 2004/81/ES nebo ustanovení vnitrostátních právních předpisů provádějících uvedenou směrnici.“;

4b) V článku 12 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby oběti obchodování s lidmi měly neprodleně přístup k právnímu poradenství a v souladu s postavením oběti v příslušném soudním systému rovněž k právnímu zastoupení, a to mimo jiné za účelem uplatňování nároku na odškodnění. Právní poradenství a právní zastoupení se poskytují v jazyce, kterému oběti rozumí, a bezplatně.“;

4c) V článku 13 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„2a. Členské státy zajistí, aby postupy pro ohlašování byly pro děti bezpečné, důvěrné a přístupné a odpovídaly jejich věku a vyspělosti.

2b. Členské státy přijmou opatření nezbytná k včasnému odhalení a identifikaci dětských obětí obchodování s lidmi, u nichž existuje jakýkoli náznak, že by jim mohlo hrozit pronásledování a které potřebují mezinárodní ochranu a jsou odkázány na příslušné vnitrostátní azylové orgány v souladu s článkem 11a.“

4d) Článek 14 se mění takto:

a) odstavce 1 a 2 se nahrazují tímto:

„1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby po provedení individuálního posouzení konkrétní situace jednotlivých dětských obětí, při řádném zohlednění jejich názorů, potřeb a obav a v zájmu nalezení trvalého řešení situace daného dítěte, byla přijata konkrétní opatření a zavedeny podpůrné služby, které dětským obětem obchodování s lidmi poskytnou krátkodobou i dlouhodobou pomoc a podporu při jejich fyzickém a psychosociálním zotavování, včetně programů na podporu jejich postupného osamostatňování a přechodu do dospělosti, aby se zabránilo tomu, že se tyto děti opětovně stanou oběťmi obchodování s lidmi. Členské státy zajistí v přiměřené době dětským obětem a dětem obětí, kterým je poskytována pomoc a podpora v souladu s článkem 11, přístup ke vzdělání podle svých vnitrostátních právních předpisů. Členské státy poskytnou dětským obětem ubytování, aniž by je zbavily osobní svobody.

2. V případě, že osoby, které mají za dítě rodičovskou zodpovědnost, nesmějí podle vnitrostátního práva z důvodu střetu zájmů mezi nimi a dětskou obětí prosazovat nejlepší zájem dítěte nebo jej zastupovat, ustanoví členské státy pro danou dětskou oběť obchodování s lidmi opatrovníka nebo zástupce, a to od okamžiku, kdy je dítě příslušnými orgány identifikováno. Toto ustanovení se použije, i pokud je dětská oběť obchodování s lidmi v péči veřejné nebo soukromé instituce.“;

b) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„3a. Členské státy zajistí, aby byl dětským obětím obchodování s lidmi bez doprovodu ustanoven opatrovník, který je bude zastupovat, pomáhat jim a jednat jejich jménem, aby byly chráněny jejich zájmy a jejich celkové blaho a aby děti bez doprovodu mohly požívat práv podle této směrnice. Členské státy rovněž přijmou opatření nezbytná k tomu, aby určily totožnost a státní občanství dítěte bez doprovodu a našly jeho rodinu, je-li to v nejlepším zájmu dítěte.

3b. Dětské oběti mají přístup ke specializovaným službám ochrany a podpory dětí, včetně azylových domů a zařízení, která jsou vůči nim vstřícná. Členské státy zajistí, aby odpovídající ochrana a podpora byla poskytována dětským obětím, které procházejí procesem osvojení a jsou v péči pracovníků sociálních služeb.“

4e) Článek 15 se mění takto:

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby dětské oběti měly s ohledem na postavení oběti v příslušném soudním systému neprodleně přístup k bezplatnému právnímu poradenství v jazyce, jemuž rozumí, a bezplatnému právnímu zastoupení, a to i za účelem uplatnění nároku na odškodnění.“;

b) odst. 3 písm. a) se nahrazuje tímto:

„a) výslech dětských obětí probíhal bez prodlení poté, co jsou skutečnosti oznámeny příslušným úřadům;“

4f) Článek 16 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby konkrétní pomoc a podpora dětským obětím obchodování s lidmi podle čl. 14 odst. 1 řádně zohledňovala osobní a konkrétní situaci dané dětské oběti bez doprovodu. Pracovníci donucovacích orgánů a další činitelé, u nichž je pravděpodobné, že přijdou s oběťmi nebo potenciálními oběťmi do styku, by měli být v oblasti pomoci a podpory nezletilých osob bez doprovodu náležitě vyškoleni.“;

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Pokud je dítě bez doprovodu nebo odděleno od rodiny, členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby příslušné orgány ustanovily dítěti s ohledem na postavení oběti v příslušném soudním systému jeho zástupce pro účely trestního vyšetřování a trestního řízení. Tyto osoby absolvují specializované školení, při němž jsou poučeny zejména o zranitelnosti a potřebách dětských obětí obchodování s lidmi.“;

c) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„5a. Členské státy spolupracují a přijímají opatření nezbytná k vysledování rodiny oběti nebo k nalezení a ochraně nezvěstných dětských obětí bez doprovodu.“;

4g) Článek 17 se nahrazuje tímto:

„Článek 17

Odškodnění obětí

-1a. Členské státy zajistí, aby oběti obchodování s lidmi měly v případě porušení povinností vyplývajících z této směrnice právo na účinný a včasný opravný prostředek podle vnitrostátního práva.

1. Členské státy zajistí, aby všechny oběti obchodování s lidmi měly přístup k účinným systémům odškodnění, bez ohledu na to, zda již bylo soudní řízení zahájeno, či nikoli.

1a. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby odškodnění priznané oběti obchodování s lidmi na základě rozhodnutí přijatého v trestním nebo občanskoprávním řízení bylo oběti vyplaceno v náležitě lhůtě po přijetí rozhodnutí dotčeným členským státem. Dotčený členský stát bude po osobách, které jsou povinny oběť odškodnit, požadovat, aby odškodnění, které stát předem oběti vyplatil, uhradily.

2. Pro účely vyplácení odškodnění obětem vytvoří členské státy příslušný vnitrostátní fond, nebo podobný nástroj na základě vnitrostátního práva, přičemž se použijí zajištěné a konfiskované výnosy z trestných činů uvedených v této směrnici a nástroje, které byly k jejich spáchání použity nebo k němu přispěly.“;

5) Článek 18 se nahrazuje tímto:

„Článek 18

Prevence

1. Členské státy vyčlení nezbytné zdroje a přijmou vhodná opatření, jimiž potenciální a stávající uživatelé budou odrazovat od poptávky, která je důvodem k vykořisťování spojenému s obchodováním s lidmi ve všech formách, a tuto poptávku snižovat, přičemž tato opatření mohou mít například podobu vzdělávání, školení a informačních kampaní se zvláštním zaměřením na online rozměr.

1a. V případě dětí členské státy zajistí, aby vnitrostátní systémy ochrany dětí, včetně ústavních zařízení nebo zařízení uzavřeného typu, vypracovaly zvláštní plány prevence obchodování s lidmi.

2. Členské státy, případně ve spolupráci s příslušnými organizacemi občanské společnosti a dalšími zúčastněnými stranami, jako je soukromý sektor a online platformy, provedou vhodná, genderově citlivá a k dětem vstřícná opatření na základě meziodvětvového přístupu, a to i prostřednictvím internetu, např. informační a osvětové kampaně, výzkumné a vzdělávací programy, zaměřené mimo jiné na podporu digitální gramotnosti a dovedností u potenciálních obětí, se zvláštním zaměřením na ženy a dívky, s cílem zvýšit povědomí o obchodování s lidmi a snížit riziko toho, že se jeho oběťmi stanou zejména děti a osoby se zdravotním postižením.

2a. Kromě toho členské státy provedou další vhodná opatření, např. vzdělávací programy a informační a osvětové kampaně s cílem zvýšit, zejména u mužů a chlapců, povědomí o dopadu negativních postojů, negativního chování a genderových stereotypů, které prohlubují vykořisťování žen a dívek a jsou dalším faktorem vedoucím k obchodování s lidmi. Členské státy zajistí, aby se osvětové kampaně zaměřovaly na oběti a aby veřejnost lépe pochopila, jaké má obchodování s lidmi příčiny, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována jeho genderovému rozměru, diskriminaci na základě rasy a etnického původu a situacím zranitelnosti a také odstranění škodlivých stereotypů a změně norem, které vykořisťování a zneužívání ospravedlňují.

2b. Členské státy přijmou opatření k provádění hloubkového kvalitativního průzkumu, který bude na základě meziodvětvového přístupu analyzovat vztah mezi zranitelností a možností stát se obětí obchodování s lidmi, včetně průzkumu zaměřeného na zkoumání souvislosti mezi genderem a obchodováním s lidmi, zejména méně viditelnými formami obchodování s

lidmi, jako je domácí otroctví a odebírání orgánů. Průzkum se rovněž zaměří na základní příčiny, výskyt, dopad, oběti, pachatele, projevy, kanály a potřebu služeb podpory a ochrany.

3. Členské státy vyčlení zdroje nezbytné pro pravidelné specializované a povinné školení pracovníků, kteří se mohou dostat s oběťmi a potenciálními oběťmi obchodování s lidmi do styku, včetně policistů v terénu, soudců, pracovníků sociálních služeb, sociálních pracovníků a zaměstnanců nemocnic, kteří díky těmto školení budou schopni oběti a potenciální oběti obchodování s lidmi rozpoznat a učinit náležité kroky.

4. Členské státy začlení opatření proti obchodování s lidmi do svých plánů reakce na mimořádné události a podporují vzájemnou spolupráci a koordinaci s cílem předcházet obchodování s lidmi a omezovat jeho výskyt v těchto situacích, v úzké spolupráci s koordinátorem EU pro boj proti obchodování s lidmi.

5. Členské státy zavedou účinné, přístupné a nezávislé mechanismy pro podávání a vyřizování stížností. Tyto mechanismy přispějí k včasnému odhalení a identifikaci obětí obchodování s lidmi a posílí pomoc a podporu poskytovanou těmto obětem. Stížnosti mohou jménem oběti a s jejím souhlasem podávat důvěryhodné třetí strany, například nevládní organizace, odborová sdružení nebo organizace migrujících pracovníků. V důsledku podání stížnosti nedochází vůči oběti k žádným represím, zejména ne v souvislosti s jejím imigračním statutem.

6) Vkládá se nový článek 18a, který zní:

„Článek 18 a

Trestné činy týkající se využívání služeb, které jsou předmětem vykořisťování obětí trestného činu souvisejícího s obchodováním s lidmi

1. S cílem zvýšit účinnost prevence obchodování s lidmi a boje proti němu prostřednictvím odrazujících opatření zaměřených na snížení poptávky členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby bylo jako trestný čin vymezeno využívání služeb *osob*, které jsou předmětem *vykořisťování k prostituci jiných osob nebo jiných forem sexuálního vykořisťování* podle článku 2.

1a. Členské státy rovněž zváží přijetí opatření týkajících se osob, které požadují, akceptují nebo obdrží sexuální službu od určité osoby provozující prostituci za odměnu, příslib odměny, poskytnutí věcné výhody nebo příslib takové výhody.

1b. Pokud jde o ostatní případy vykořisťování uvedené v článku 2, členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby využívání takových služeb bylo vymezeno jako trestný čin, pokud si uživatel byl vědom, že je daná osoba obětí tohoto vykořisťování, nebo pokud lze jeho povědomost logicky předpokládat.

2. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby bylo možné za trestné činy vymezené v souladu s *odstavci 1 a 2* uložit účinné, přiměřené a odrazující tresty a sankce.“;

6a) Článek 19 se nahrazuje tímto:

„Článek 19

Národní koordinátoři pro boj proti obchodování s lidmi

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k ustavení národních koordinátorů pro boj proti obchodování s lidmi a poskytnou jim odpovídající zdroje nezbytné k účinnému výkonu jejich funkcí. Národní koordinátor pro boj proti obchodování s lidmi spolupracuje s příslušnými vnitrostátními, regionálními a místními orgány a agenturami, zejména s donucovacími orgány, národními referenčními mechanismy a s příslušnými organizacemi občanské společnosti působícími v této oblasti. Národní koordinátor pro boj proti obchodování s lidmi rovněž spolupracuje s koordinátorem EU pro boj proti obchodování s lidmi, jakož i s příslušnými agenturami Unie.

2. Národní koordinátor asistuje vládním úředníkům při vytváření soudržných a účinných politik, včetně národních akčních plánů podle článku 19c, na pomoc, podporu a ochranu obětí.

3. Členské státy rovněž ustanoví nezávislé národní zpravodaje, nebo rovnocenné mechanismy, kteří budou monitorovat, jaký mají opatření proti obchodování s lidmi dopad, předkládat příslušnému vnitrostátnímu orgánu výroční zprávy a monografické zprávy o záležitostech, jež jsou považovány za závažné, naléhavé nebo vyžadující zvláštní pozornost, a přijímat stížnosti. Jejich úkolem je rovněž posuzovat hlavní příčiny a trendy v obchodování s lidmi a přinejmenším shromažďovat statistické údaje podle článku 19a.“;

7) Vkládá se nový článek 19a, který zní:

„Článek 19 a

Shromažďování údajů a statistické údaje

1. Členské státy shromažďují statistické údaje s cílem monitorovat účinnost svých systémů pro boj proti trestným činům uvedeným v této směrnici.

2. Statistické údaje uvedené v odstavci 1 zahrnují alespoň ***následující srovnatelné údaje rozčleněné podle meziodvětvových ukazatelů, včetně genderu, rasového nebo etnického původu, zdravotního postižení, věku, státního občanství nebo absence státní příslušnosti a forem vykořisťování, je-li to podle vnitrostátního práva možné:***

- a) počet ***odhalených a identifikovaných*** obětí trestných činů uvedených v článku 2 rozčleněných ***rovněž*** podle registrující organizace, ***včetně počtu dětí bez rodičovské péče a nezletilých osob bez doprovodu a toho, zda se jedná o oběti více než jedné formy vykořisťování;***
- aa) ***počet obětí žádajících o legalizaci pobytu a získání povolení k dočasnému nebo trvalému pobytu podle směrnice 2004/81/ES o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou obětmi obchodování s lidmi;***
- ab) ***počet obětí vykonávajících zaměstnání na částečný nebo plný úvazek;***
- ac) ***počet a druh služeb pomoci, podpory a ochrany dostupných obětem, počet obětí, které mají přístup k mezinárodní ochraně nebo o ni žádají, a počet případů, kdy oběti tyto služby využívají a čerpají odškodnění;***
- ad) ***počet odhalených a identifikovaných obětí, které byly stíhány nebo sankcionovány za účast na protiprávní činnosti, kterou byly přinuceny spáchat v přímém důsledku toho, že byly obětmi kteréhokoli z činů uvedených v článku 2, jakož i počet zastavených řízení, zrušených trestů a vymazaných trestních záznamů v souvislosti s***

těmito činy;

- b) počet osob podezřelých z trestných činů uvedených v čl. 2 ■ písm. c)
- c) počet osob trestně stíhaných za trestné činy uvedené v článku 2 ■ , povaha konečného rozhodnutí o trestním stíhání **a počet právnických osob odpovědných podle čl. 5 odst. 1 nebo 2 a počet a druh sankcí uložených právníkům osobám podle článku 6;**
- d) počet rozhodnutí o trestním stíhání (obvinění z trestných činů uvedených v článku 2, obvinění z jiných trestných činů, rozhodnutí o neobvinění, jiné);
- e) počet osob odsouzených za trestné činy uvedené v článku 2 ■ ;
- f) počet soudních rozsudků (zproštění obžaloby, odsouzení, jiné) za trestné činy uvedené v článku 2, u rozhodnutí soudu prvního stupně, druhého stupně a u konečných soudních rozhodnutí (nebo u vrchního soudu);
- g) počet podezřelých osob, osob stíhaných a odsouzených za trestné činy uvedené v čl. 18a odst. 1).

2a. Členské státy zajistí, aby zpracování osobních údajů nezbytných pro shromažďování statistických údajů uvedených v odstavcích 1 a 2 probíhalo způsobem, který neumožňuje identifikaci dotčených osob.

3. Členské státy ve spolupráci s příslušnými agenturami EU zajistí, aby statistické údaje uvedené v odstavci 2 za předchozí rok byly každoročně předány Komisi do 1. července v souladu se všemi příslušnými ustanoveními, a také Evropskému parlamentu.“;

7a) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 19b

Národní akční plány

1. Členské státy přijmou a provedou národní akční plány boje proti obchodování s lidmi ve spolupráci s národními koordinátory pro boj proti obchodování s lidmi, národními zpravodaji, příslušnými zúčastněnými stranami, včetně donucovacích orgánů, soudních orgánů a organizací občanské společnosti působících v oblasti prevence obchodování s lidmi a boje proti němu do ... [vložte datum: dva roky od vstupu této směrnice v platnost]. Členské státy zajistí, aby národní akční plány byly přezkoumány a aktualizovány alespoň každých pět let.

2. Národní akční plán zahrnuje:

i. preventivní opatření, včetně analýzy zaměřené na určení hospodářských a sociálních odvětví, v nichž existuje riziko obchodování s lidmi;

ii. vypracování systémů náležité péče, které budou uplatňovat fyzické a právní osoby působící v hospodářských a sociálních odvětvích, kde je riziko obchodování s lidmi zjištěno;

iii. strategie pro monitorování správného uplatňování systémů náležité péče vytvořených pro konkrétní odvětví, v nichž bylo riziko obchodování s lidmi zjištěno, včetně inspekci prováděných příslušnými správními orgány a podávání zpráv těmto orgánům, a související následná opatření;

iv. vhodné mechanismy koordinace a spolupráce na strategické a operační úrovni mezi

všemi příslušnými orgány, včetně příslušných agentur Unie, odpovídající finanční zdroje, odpovídající školení a odpovídající právní kapacity příslušných orgánů;

v. opatření na posílení výměny informací a zpravodajských informací o přeshraničním obchodování s lidmi;

vi. strategie pro rozvoj a provádění opatření k zabránění opětovnému obchodování s oběťmi obchodování s lidmi;

vii. postupy pro pravidelné monitorování a hodnocení výsledků dosažených při provádění národních akčních plánů boje proti obchodování s lidmi.

Národní akční plány boje proti obchodování s lidmi a zprávy vypracované na základě jejich provádění jsou veřejně přístupné.

7b) Článek 20 se nahrazuje tímto:

Článek 20

Koordinace strategie Unie proti obchodování s lidmi

1. S cílem přispět ke koordinované a konsolidované strategii Unie proti obchodování s lidmi podporují členské státy koordinátora EU pro boj proti obchodování s lidmi při provádění jeho úkolů. Členské státy předávají koordinátorovi EU pro boj proti obchodování s lidmi zejména informace uvedené v článku 19 a údaje uvedené v člancích 19a a 19b. Koordinátor EU pro boj proti obchodování s lidmi se podílí na zprávách o pokroku dosaženém v boji proti obchodování s lidmi, které Komise vypracovává každé dva roky po konzultaci s národními koordinátory pro boj proti obchodování s lidmi, národními zpravodaji a rovnocennými mechanismy, agenturami EU a příslušnými organizacemi občanské společnosti působícími v této oblasti.

2. Za účelem předávání informací uvedených v odstavci 1 a zajištění soudržné spolupráce vytvoří členské státy mezi koordinátorem EU pro boj proti obchodování s lidmi, národními koordinátory pro boj proti obchodování s lidmi, národními referenčními mechanismy a příslušnými organizacemi občanské společnosti působícími v této oblasti koordinační strukturu.“;

8) V článku 23 se doplňuje nový odstavec 3, který zní:

Do [tří let po uplynutí lhůty pro provedení] Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná pro uvedení do souladu s touto směrnicí, mimo jiné s článkem 18a, a dopad těchto opatření.“;

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do jednoho roku po jejím vstupu v platnost. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

3. Ustanovení čl. 1 bodu 7, které vkládá článek 19a do směrnice 2011/36/EU, se použije ode dne uvedeného v článku 3.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament

Za Radu

předseda/předsedkyně

předseda/předsedkyně